

Llei 4/2006, del 7 d'abril, de mesures urgents i puntuals de reforma del sistema de seguretat social

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 7 d'abril del 2006 ha aprovat la següent:

Llei 4/2006, del 7 d'abril, de mesures urgents i puntuals de reforma del sistema de seguretat social

Exposició de motius

La seguretat social, com a institució que rep la influència del desenvolupament econòmic i social així com de les necessitats públiques, per ser operativa requereix una evolució constant a fi d'adaptar-se als factors esmentats, fet que per altra banda permet simultàniament la consolidació del mateix sistema. Per aquest motiu es creu convenient reformar el sistema de seguretat social per adaptar-lo als canvis tant socials com econòmics experimentats els darrers anys.

L'existència d'un consens institucional i social per promoure aquesta reforma del sistema partint de la legislació existent ha fet possible que s'assoleixi l'acord dels grups parlamentaris que integren el Consell General, a fi de donar satisfacció a la població andorrana amb caràcter immediat, amb l'adopció d'algunes mesures de protecció i millora social considerades inajornables.

La present Llei té com a objectiu la introducció, de manera puntual i urgent, de les mesures esmentades en espera d'una reforma sistemàtica i completa del sistema de seguretat social andorrà, la qual necessitarà una reflexió més aprofundida atenent l'extensió i la complexitat dels conceptes que s'han de regular.

L'article 1 de la Llei modifica els articles 12, 20, 31 i 42 del Reglament tècnic del règim andorrà de la seguretat social amb la finalitat d'ampliar progressivament, tenint en compte el temps de cotització, els terminis de cobertura de les prestacions sanitàries als assegurats que es trobin sense ocupació laboral fins al màxim de 120 dies, de fixar les pensions d'orfenesa almenys en el 30% del salari mínim, de millorar l'import de les pensions de viduïtat inferiors al 50% del salari mínim i d'establir un augment de la prestació econòmica per baixa de maternitat.

L'article 2 de la Llei, mitjançant la introducció d'un nou article en el Reglament tècnic, estableix un complement no contributiu de les pensions de vellesa inferiors al 50% del salari mínim fixat pel Govern equivalent al 10% de l'import de la pensió per a les persones que hagin cotitzat menys de 84 mensualitats a la CASS, al 15% de l'import de les pensions per a les persones que hagin cotitzat entre 84 i 239 mensualitats a la CASS i, finalment, per a les persones que hagin cotitzat 240 mensualitats o més el complement consistirà en l'import necessari perquè la seva pensió de vellesa sigui igual al 50% del salari mínim.

L'adopció de les mesures referides comporta també, a més de les modificacions del Reglament tècnic del règim andorrà de la seguretat social, la

derogació de l'article 1 de la Llei de regulació dels períodes de descans, per maternitat o per adopció, dels treballadors assalariats, del 22 de juny del 2000. Pels motius exposats, el Consell General aprova la Llei següent:

Article 1

Es modifiquen els articles 12, 20, 31 i 42 del Reglament tècnic del règim andorrà de la seguretat social, que queden redactats com segueix:

"Article 12

L'assegurança de maternitat comporta el pagament de prestacions de reembossament i de prestacions de salari.

Les prestacions de reembossament acordades a les assegurades o a drethavents d'assegurats comprenen:

- El pagament d'un preu fet de part corresponent als honoraris del / de la metge/essa o el / la llevador/a.
- El reembossament de les despeses de sojorn a la clínica o a l'hospital durant vuit dies, segons la tarifa de responsabilitat de la Caixa.
- La cobertura de les despeses mèdiques, de farmàcia i d'hospitalització que es puguin produir eventualment com a conseqüència del part.

Les despeses anteriors s'han de reembossar en els mateixos percentatges que defineix l'article 10.

La presa a càrrec de les despeses de l'assegurança de maternitat efectuades en establiments hospitalaris que no tenen conveni amb la Caixa s'ha d'efectuar sobre la base de les tarifes de responsabilitat de la Caixa. La presa a càrrec de les despeses de l'assegurança de maternitat efectuades en els establiments hospitalaris que hagin establert un conveni amb la Caixa s'ha d'efectuar en les condicions definides en aquest conveni.

La cobertura de les despeses definides en els paràgrafs anteriors es pot efectuar mitjançant el sistema de pagament global, en les mateixes condicions definides en l'article 9.

El conjunt d'aquestes prestacions s'ha de pagar en les condicions previstes en l'article 10.

Les prestacions de salari comporten, en les condicions establertes en l'article 21 de la Llei 8/2003, del 12 de juny, sobre el contracte de treball, el pagament d'una pensió diària equivalent al 100% de l'1/180 del salari dels sis mesos anteriors a la data d'aturada en el treball.

Aquesta pensió diària s'ha de pagar amb la condició que hi hagi efectivament atur de treball.

L'aplicació del present article s'ha de precisar en un text particular."

"Article 20

Per tenir o donar dret a les prestacions de l'assegurança de malaltia, a excepció de l'atur de treball, en les seves dues subseccions, el beneficiari ha de justificar:

a) per a la primera demanda de prestacions:

- si és assalariat, que està en situació d'alta i que ha cotitzat almenys 40 dies;
- si és no assalariat o assegurat voluntari, que ha pagat almenys les cotitzacions dels tres mesos anteriors.

b) després:

- si és assalariat i ha cotitzat menys d'un any a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, ha d'haver treballat almenys 15 dies durant els 75 dies anteriors a la malaltia;
- si ha cotitzat més d'un any però menys de dos, ha d'acreditar que ha treballat almenys 15 dies durant els 105 dies anteriors a la malaltia;
- si ha cotitzat més de dos anys, ha d'acreditar que ha treballat almenys 15 dies durant els 135 dies anteriors a la malaltia;
- si és no assalariat o assegurat voluntari, ha d'acreditar que està al dia de les seves cotitzacions.

c) per a l'aplicació del paràgraf b) anterior, l'atur de treball de l'assalariat per causa de malaltia, accident de treball o maternitat és assimilat a l'exercici d'una activitat."

"Article 31

La pensió d'invalidesa es paga en les condicions següents:

- per a la invalidesa malaltia, la pensió equival a un import del 30% al 75%, com a màxim, de la mitjana d'una quantitat dels salaris mensuals determinats en un text d'aplicació, si és assalariat; i del salari mitjà establert per la Caixa, si és no assalariat;
- per a la invalidesa accident de treball, la pensió pot arribar a ser del 100% del salari mensual mitjà de l'any anterior a l'accident de treball que ha produït la invalidesa.

En tots els casos, la tarifa es pot revisar cada dos anys, en funció del grau d'invalidesa.

En cas que l'accident de treball produeixi la mort de l'assegurat, el vidu o la vídua, d'acord amb l'establert en l'article 42, ha de rebre una renda calculada segons la tarifa del 50% del salari mensual mitjà que hagi percebut l'assegurat durant l'any anterior a l'accident de treball que hagi produït la mort. Per a les pensions inferiors al 50% del salari mínim establert per Govern, aquesta renda es completa amb la quantitat de 50 euros, o, si és el cas, amb una quantitat inferior, de manera que la pensió resultant no superi el 50% del salari mínim.

Segons les disposicions del mateix article, cada un dels orfes ha de rebre una renda del 10% del salari de l'assegurat difunt. En tot cas, les pensions mínimes d'orfenesa no poden ser inferiors al 30% del salari mínim fixat pel Govern.

Els orfes majors de divuit anys però menors de vint-i-cinc anys han de rebre les mateixes prestacions establertes en l'apartat anterior, sempre que estiguin cursant estudis en un establiment d'ensenyança reconegut i que no desenvolupin cap activitat laboral de forma regular.

L'acreditació d'aquests requisits es fixa per reglament."

"Article 42

Les pensions definides en l'article 35 augmenten en un 10% en arribar el cònjuge de l'assegurat a l'edat dels 65 anys, si ell mateix no percep una pensió de vellesa.

En el moment de la defunció de l'assegurat, la vídua o el vidu sobrevivent han de rebre una pensió de reversió, amb la condició que els drets adquirits per la vídua o el vidu representin, almenys, seixanta mensualitats cotitzades, o sigui, cinc anys complets, i que reuneixin una de les condicions següents:

- a) Tenir almenys quaranta-cinc anys en el moment de la defunció de l'assegurat.
- b) Trobar-se, sigui quina sigui la seva edat, en estat d'invalidesa, degudament justificada, que l'incapaciti, de manera absoluta, per exercir qualsevol activitat professional.
- c) Tenir al seu càrrec, sigui quina sigui la seva edat, almenys un fill menor de divuit anys.

La pensió de reversió per viduitat és equivalent a la meitat de la pensió que percebia o que hagués correspost a l'assegurat en el moment de la seva mort. Per a les pensions inferiors al 50% del salari mínim establert pel Govern, aquesta pensió es completa amb la quantitat de 50 euros, o, si és el cas, amb una quantitat inferior, de manera que la pensió resultant no superi el 50% del salari mínim.

El vidu o la vídua sobrevivent que estigués a càrrec de l'assegurat en el moment de la mort de l'assegurat, i que justificués, a més, un estat d'incapacitat total pel treball, mèdicament comprovat, s'ha de beneficiar de la pensió de reversió, en les mateixes condicions.

Els orfes menors de divuit anys d'edat, segons les disposicions anteriors, han de rebre una pensió corresponent al 10% de la que tenia atribuïda o hagués correspost al seu ascendent difunt, calculada segons les mateixes condicions que en el cas anterior per començar-ne a tenir dret. En tot cas, les pensions mínimes d'orfenesa no poden ser inferiors al 30% del salari mínim fixat pel Govern.

Els orfes majors de divuit anys però menors de vint-i-cinc anys han de rebre les mateixes prestacions establertes en l'apartat anterior, sempre que estiguin cursant estudis en un establiment d'ensenyança reconegut i que no desenvolupin cap activitat laboral de forma regular.

L'acreditació d'aquests requisits es fixa per reglament."

Article 2

S'introdueix en el Reglament tècnic un nou article amb el número article 35 bis, amb la redacció següent:

"Article 35 bis

S'estableix un complement no contributiu de les pensions de vellesa inferiors al 50% del salari mínim fixat pel Govern, amb la graduació següent:

- a) Les persones que hagin cotitzat a la Caixa Andorrana de Seguretat Social 240 mesos o més i no assoleixin amb la pensió de jubilació l'import equivalent al 50% del salari mínim, han de rebre un complement no contributiu de la seva pensió de vellesa consistent en el nombre de punts necessaris per tal que la pensió que percebin sigui igual al 50% del salari mínim establert pel Govern.
- b) Les persones que acreditin la seva residència al Principat d'Andorra, en la forma que es fixi per Reglament, i que hagin cotitzat entre 84 i 239 mesos i no assoleixin amb la pensió de jubilació l'import equivalent al 50% del salari mínim, han de percebre un complement no contributiu corresponent al 15% dels punts que tenien adquirits o, si és el cas, una quantitat inferior, de manera que la pensió resultant no superi el 50% del salari mínim.

c) Les persones que acreditin la seva residència al Principat d'Andorra, en la forma que es fixi per Reglament, i que hagin cotitzat menys de 84 mensualitats i no assoleixin amb la pensió de jubilació l'import equivalent al 50% del salari mínim, han de percebre un complement no contributiu corresponent al 10% dels punts que tenien adquirits o, si és el cas, una quantitat inferior, de manera que la pensió resultant no superi el 50% del salari mínim."

Disposició addicional primera

1. El complement no contributiu de les pensions de vellesa que estableix aquesta Llei es finança a càrrec dels pressupostos generals de l'Estat. Amb aquesta finalitat el Govern ha de transferir periòdicament a la Caixa Andorrana de Seguretat Social les quantitats necessàries per fer front al pagament d'aquest complement no contributiu d'acord amb el que estableixen les disposicions addicionals quarta i cinquena.

2. Per donar compliment al que disposa la present disposició addicional, la Caixa Andorrana de Seguretat Social i el Govern han d'establir els convenis de col·laboració corresponents.

Disposició addicional segona

Les persones que tinguin dret a la pensió corresponent en aplicació de les disposicions establertes sobre la totalització de períodes de cotització en mèrits dels convenis que tingui establerts el Principat d'Andorra en matèria de seguretat social, un cop determinats els seus drets de conformitat amb les disposicions del conveni, han de percebre l'import de la prestació en la proporció existent entre el període d'assegurança complert en la part a la qual pertany la institució que calcula la prestació i la totalitat dels períodes d'assegurança complerts a ambdues parts signants del conveni.

Disposició addicional tercera

Aquesta Llei s'aplica tant a les pensions en curs com a les que s'atorgaran a partir de l'entrada en vigor de la Llei.

Disposició addicional quarta

La Caixa Andorrana de Seguretat Social ha d'aplicar d'ofici, sense necessitat de demanda expressa de les persones beneficiàries de la pensió, els increments establerts en aquesta Llei a les pensions de viduïtat i a les pensions d'orfenesa de persones menors de divuit anys i els complements no contributius a les pensions de vellesa de persones que hagin cotitzat 240 mesos o més.

Disposició addicional cinquena

1. A les persones beneficiàries de pensions de vellesa que hagin cotitzat 239 mesos o menys, la Caixa Andorrana de Seguretat Social, en el termini màxim de 15 dies a partir de la publicació del Reglament a què fa referència la disposició final segona, els ha de sol·licitar la presentació dels documents que acreditin la seva residència al Principat d'Andorra en la forma establerta pel

Reglament i, una vegada acreditada la residència, els hi aplicarà a la seva pensió l'increment establert en aquesta Llei en funció del temps cotitzat.

2. La Caixa Andorrana de Seguretat Social, en el termini màxim de 15 dies a partir de la publicació del Reglament a què fa referència la disposició final segona, ha de sol·licitar a les persones orfes d'entre divuit i vint-i-cinc anys que pugui identificar segons els seus arxius, la presentació dels documents que acreditin que cursen estudis i que no treballen regularment en la forma establerta pel Reglament, i una vegada acreditats aquests requisits els fa efectiva la pensió.

3. En el supòsit dels dos apartats anteriors si s'acrediten els requisits en el termini màxim de tres mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els complements no contributius de les pensions de vellesa o les pensions d'orfenesa es pagaran a partir de la data d'entrada en vigor de la present Llei.

Disposició derogatòria

Queden derogades totes les disposicions anteriors a aquesta Llei en allò que hi siguin contràries. En especial, queda derogat l'article 1 de la Llei de regulació dels períodes de descans, per maternitat o per adopció, dels treballadors assalariats, del 22 de juny del 2000.

Disposició final primera

Es faculta la Caixa Andorrana de Seguretat Social per ampliar els crèdits pressupostaris necessaris per respondre a les obligacions que es deriven de l'aplicació d'aquesta Llei.

Disposició final segona

El Govern ha de fixar per Reglament, en el termini màxim de 15 dies a partir de la publicació de la Llei, les condicions esmentades als articles 31 i 42 del Reglament tècnic del règim andorrà de la seguretat social modificat per la present Llei, així com les formes d'acreditació de la residència a què es refereixen les lletres b) i c) de l'article 35 bis.

Disposició final tercera

La present Llei entrarà en vigor el primer dia del mes posterior al dia que sigui publicada.

Casa de la Vall, 7 d'abril del 2006

Joan Gabriel i Estany

Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac

Joan Enric Vives Sicília

President de la República Francesa

Bisbe d'Urgell

Copríncep d'Andorra

Copríncep d'Andorra